

Ceny

- **Ceny v prvním čtvrtletí = růst spotřebitelských cen**

Nejvýraznějším jevem v oblasti cen v ČR byl v 1. čtvrtletí 2012 růst spotřebitelských cen, ceny průmyslových výrobců zpomalily svůj meziroční růst. Ten byl způsoben mj. zvýšením sazby DPH. Nabídkové tlaky ze světových komoditních trhů na růst cen v průmyslu ve významné míře nepůsobily, stejně tak chyběly poptávkové impulsy pro růst cen. Směnné relace setrvaly v negativních hodnotách.
- **Téměř po dvou letech pokles cen zemědělských výrobců**

Ceny zemědělských výrobců byly v 1. čtvrtletí 2012 v meziročním srovnání nižší o 2 %. Došlo k tomu poprvé od 2. čtvrtletí roku 2010. Zatímco ve 4. čtvrtletí 2011 bylo tempo růstu cen v rostlinné i živočišné výrobě prakticky stejné - po předchozích silných růstech cen rostlinné produkce vyvolaných vývojem cen zemědělských komodit na světových trzích - tak v 1. čtvrtletí byl přírůstek cen rostlinných produktů nižší než u živočišné produkce. Ceny rostlinné produkce se tak snížily poprvé od 2. čtvrtletí 2010, a to o 11 %.

Příčinou byl především meziroční pokles cen brambor (-54,2 %), zeleniny (-49,1 %) a obilovin (-8,3 %). Vzárost cen v živočišné výrobě (o 10,6 %) potvrdil stabilizovaný růst z uplynulých čtvrtletí. Dynamiku zvýšil především růst cen vajec (+73,3 %) a vepřového masa (+19,3 %). Vývoj cen zemědělských výrobců v podstatě odpovídal vývoji cen jednotlivých komodit na světových trzích.
- **Ceny průmyslových výrobců rostly, ale stále pomaleji**

Trend pozvolného meziročního zpomalování růstu cen průmyslových výrobců pokračoval i v 1. čtvrtletí 2012. Proti srovnatelnému období ceny stouply o 3,6 % (v předchozím čtvrtletí +o 5,2 %). Nejvíce rostly ceny v zásobování vodou a službách související s odpadními vodami (+8,1 %) a ve zpracovatelském průmyslu (+3,9 %). Ve zpracovatelském průmyslu se promítla rostoucí cena ropy v růstu cen v odvětví koksu a rafinovaných ropných produktů, kde ceny meziročně stouply o 16,7 %. Mírně nadprůměrný byl i meziroční nárůst cen v potravinářském průmyslu (+5,6 %). Z cen potravinářských výrobků se nejvýrazněji zvýšily ceny pekařských, cukrářských a jiných moučných výrobků (+13,1 %), ostatních potravinářských výrobků (+11,9 %) a masa a masných výrobků (+5,1 %). Ke snížení cen došlo v meziročním srovnání jen u mlýnských a škrobárenských výrobků (-5,9 %) a rostlinných a živočišných olejů a tuků (-4,5 %). Jediným odvětvím, kde ceny výrobců meziročně klesly, byla výroba elektrických zařízení (-1,3 %).
- **Ve stavebnictví i tržních službách ceny stagnovaly**

Ceny ve stavebnictví v úhrnu opět stagnovaly. Dle odhadů se ceny stavebních prací v 1. čtvrtletí 2012 meziročně snížily o 0,5 %, ceny materiálů a výrobků spotřebovávaných ve stavebnictví oproti tomu vzrostly o 1,3 %. Při srovnání cen stavebních prací za 1. čtvrtletí 2012 proti 4. čtvrtletí 2011 zůstávají ceny beze změny, ceny materiálů a výrobků spotřebovávaných ve stavebnictví pak vzrostly o 0,1 %.

Ceny tržních služeb v 1. čtvrtletí 2012 meziročně vzrostly v úhrnu o 0,4 %. Největší nárůst zaznamenaly ceny za reklamní služby a průzkum trhu (+5,3 %, opět se projevila cykličnost cen v reklamě), ceny v nákladní dopravě (+1,5 %) a také pojištění (+1,0 %). Meziročně poklesly ceny za architektonické a inženýrské služby a související technické poradenství (-2,2 %), za služby v oblasti nemovitostí (-0,7 %) a za telekomunikační služby (-0,5 %). I u cen za tržní služby lze tedy hovořit spíše o stagnaci cen.
- **Výrazný nárůst spotřebitelských cen, po delší době hodnoty vyšší než za EU27**

Růst spotřebitelských cen byl nejvyšší od 4. čtvrtletí 2008. Meziročně stouply ceny pro spotřebitele o 3,7 %, přičemž i proti předchozímu čtvrtletí byl jejich nárůst výrazný (+2,5 %) – šlo o nejvyšší mezičtvrtletní růst od 1. čtvrtletí 2008. Inlace v ČR se podle harmonizovaného indexu spotřebitelských cen (HICP) dostala v lednu (+3,8 %) poprvé od června 2009 nad úroveň HICP za EU27 (+2,9 %) a tento rozdíl ve výši zhruba 1 procentního bodu vydržel až do března.

Příčinou tohoto vývoje spotřebitelských cen byl jednak nárůst snížené sazby DPH z 10 % na 14 % platný od ledna, ovšem i taktika obchodníků, kteří podobně jako v závěru roku 2008 promítali legislativní daňový vliv do růstu cen v předstihu. V 1. čtvrtletí 2012 se toto zvýšení sazby odrazilo především u cen potravin a

nealkoholických nápojů, cen zdravotní péče a také bydlení a dopravy. Mimo daňového vlivu se v lednu do spotřebitelských cen promítlo i zvýšení čistého nájemného a cen energií.

Růst neregulovaných cen v 1. čtvrtletí 2012 zrychlil na +2,3 % (z +1,7 % ve 4. čtvrtletí 2011), růst regulovaných¹ cen na 9,8 % (z 6,0 % ve 4. čtvrtletí 2011). Nárůst regulovaných cen ovlivnily ceny v oddíle bydlení, voda, energie, paliva, kde např. ceny zemního plynu vzrostly o 25,1 % (ve 4. čtvrtletí 2011 o 17,7 %).

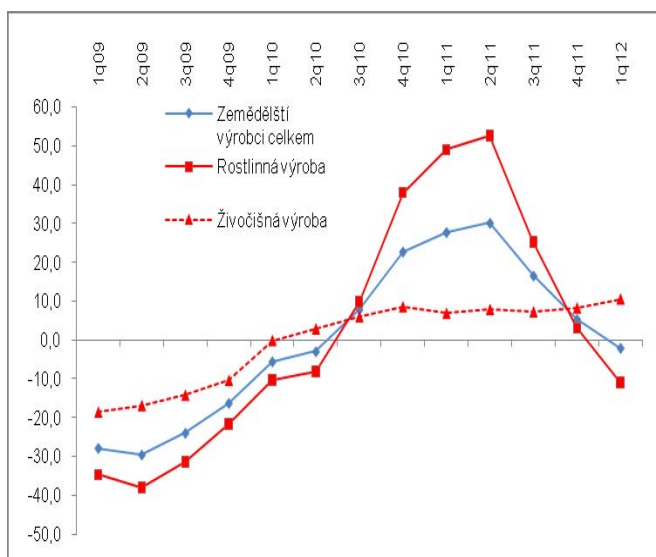
Zrychlil i cenový růst většiny druhů potravin a nealkoholických nápojů. Výjimku tvořily ceny pekárenských výrobků a obilovin, olejů a tuků, kde pokračovalo zpomalování jejich meziroční dynamiky. Výrazné zrychlení nárůstu cen bylo zaznamenáno i ve zdravotní péči, a to vlivem zvýšení DPH, tak i regulačního poplatku za pobyt ve zdravotnických zařízeních.

Ceny zboží úhrnem vzrostly o 4,1 % (ve 4. čtvrtletí 2011 o 3,1 %) a ceny služeb o 2,9 % (ve 4. čtvrtletí 2011 o 1,3 %).

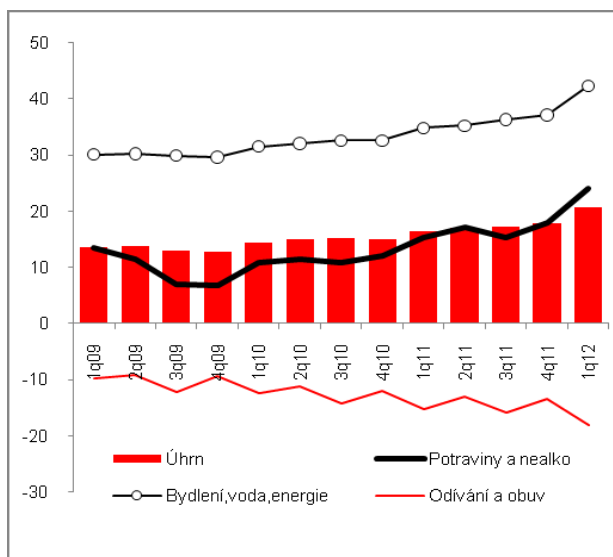
• **Ceny v zahraničním obchodě – směnné relace stále negativní**

Vzájemný vztah vývozních a dovozních ceny ovlivňoval i v 1. čtvrtletí 2012 zahraniční obchod negativně. Vývozní ceny se zvýšily meziročně o 4,0 % (ve 4. čtvrtletí 2011 o 4,6 %), zatímco dovozní ceny vzrostly o 5,7 % (ve 4. čtvrtletí 2011 o 6,5 %). Směnné relace tak mírně posílily k hodnotě 98,4 % (o 0,2 p.b. více než ve 4. čtvrtletí 2011), nicméně setrvaly již deváté čtvrtletí v negativních hodnotách.

Graf č. 9 Výrobní ceny v zemědělství (y/y v %)

Graf č. 10 Spotřebitelské ceny (y/y v %)

Pramen: ČSÚ

¹Ceny, které jsou úplně nebo částečně regulovány.